

UCHWAŁA NR XIV/92/16

RADY MIEJSKIEJ WĄSOSZA

z dnia 27 stycznia 2016r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wąsosz na lata 2016 – 2023.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. Poz. 1515 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)

Rada Miejska Wąsosza uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Wąsosz na lata 2016-2023 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wąsosza.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr XIV/92/16
Rady Miejskiej Wąsosz
z dnia 27 stycznia 2016r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2016–2023**

WSTĘP

Przemocą w rodzinie określone jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę siły działanie, przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolność, powodujące cierpienie i szkody. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej przez przemoc psychiczną, seksualną, zaniedbanie, po przemoc ekonomiczną. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

RODZAJE PRZEMOCY W RODZINIE:

1. Przemoc fizyczna – jej celem zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
3. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. Zaniechanie – to ciągle niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i ekonomicznych.

Przemoc jest przestępstwem, w zależności od tego, czy ma ona charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana na podstawie przepisów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną, art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 ze zm.).

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje, prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki spostrzega ona samą siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wąsosz ma charakter długofalowy, działania Programu obejmują lata 2016 – 2023. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

ROZMIAR ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE WĄSOSZ:

W celu prawidłowego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie Wąsosz, z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Liczba mieszkańców gminy Wąsosz na dzień 30.06.2015 roku wyniosła 7524 w tym w wieku produkcyjnym 1286 mieszkańców, liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosi 426 w tym kobiet – 231, mężczyzn – 195,

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na gminę obowiązek stworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i powołania Zespołu Interdyscyplinarnego, który realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochron Ofiar Przemocy w Rodzinie. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przeciwdziałania przemoc w rodzinie.

Zespół decyduje o podjęciu interwencji w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty i powołuje grupę roboczą w celu podjęcia działań w indywidualnych przypadkach.

Podstawowym celem Zespołu Interdyscyplinarnego i grupy roboczej jest wsparcie i pomoc osobie doznającej przemocy w rodzinie.

Rolą grupy roboczej jest zmotywowanie osoby stosującej przemoc do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych, udziału w programach dla osób uzależnionych od alkoholu.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie od 2012 r. do 2015 r. otrzymał : 15 Niebieskich Kart od poniższych podmiotów:

Lp.	NIEBIESKIE KARTY 2012	NIEBIESKIE KARTY 2013	NIEBIESKIE KARTY 2014	NIEBIESKIE KARTY 2015
PRACOWNICY SOCJALNI	0	0	0	0
POLICJA	0	3	7	5
OŚWIATA	0	0	0	0

SŁUŻBA ZDROWIA	0	0	0	0
<u>RAZEM:</u>	0	3	7	5

Wszystkie Niebieskie karty zakładane były przez Policję w czasie interwencji domowych.

Od roku 2016 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wąsoszu będzie dostępny psycholog, którego rolą będzie między innymi wspieranie osób/rodzin dotkniętych przemocą.

Powiat realizuje zadania udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców. Punkt czynny jest codziennie w dni robocze w miejscowości Góra.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

I. Cel główny programu:

Głównym celem Programu jest:

Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

Cel 1.

Diagnoza i poziom świadomości społecznej w rodzinach gdzie występuje przemoc w rodzinie.

Działania:

1. Diagnoza przemocy.
2. Współpraca Zespołu Interdyscyplinarnego z pracownikami różnych grup zawodowych powołanych do pracy w grupach roboczych.

Cel 2.

Podnoszenie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy.
  - promowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,
  - prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych,

- wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne,
- dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy.

Cel 3.

Zwiększenie pomocy i ochrony ofiarom przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie wsparcia przez psychologa.
2. Udzielenie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą.
3. Rozpowszechnienie telefonu zaufania: Niebieska Linia.
4. Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”.
5. Prowadzenie działań interwencyjnych w związku ze zgłoszeniem przemocy w rodzinie.
6. Praca socjalna prowadzona przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w rodzinach uwikłanych w różnego rodzaju konflikty.

Cel 4.

Podniesienie kwalifikacji pracowników instytucji i organizacji w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy domowej.

Działania:

1. Organizowanie szkoleń dla osób zajmujących się pomocą osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
2. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego nakierowane na rozwijanie i umacnianie współpracy różnych instytucji w zakresie rozpoznawania przemocy oraz podejmowanie działań mających na celu jej zatrzymanie.

II. REALIZACJA CELÓW:

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez współpracę jednostek do tego powołanych.
2. Diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie gminy Wąsosz.
3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie, poprzez szkolenia i warsztaty.
4. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez programy korekcyjno – edukacyjne.
5. Udzielanie specjalistycznego wsparcia dla osób znajdujących się w kryzysie ze szczególnym uwzględnieniem ofiar przemocy w rodzinie:
  - psycholog dla ofiar przemocy.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU:

1. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie.
2. Promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy.
3. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie.
4. Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie świadomości społecznej poprzez ulotki, plakaty oraz stronę internetową Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąsoszu – <http://ops.wasosz.gmina.pl/>.

IV. PROGRAM BĘDZIE REALIZOWAN W OPARCIU O AKTY PRAWNE:

1. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390.),
2. Ustawę z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j. t. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.),
3. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j. t. Dz. U. z 2015 r., poz. 1286.).

V. ZASOBY GMINY WĄSOSZ W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU:

1. Zasoby ludzkie – porady specjalistów.

2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz pełniące funkcję wspierającą, w tym:
  - 1) ośrodek pomocy społecznej,
  - 2) policja,
  - 3) gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
  - 4) placówki oświatowo – wychowawcze,
  - 5) zakłady opieki zdrowotnej,
  - 6) powiatowe centrum pomocy rodzinie,
  - 7) kuratorzy sądowi.

VI. CZYNNIKI GWARANTUJĄCE WŁAŚCIWĄ REALIZACJĘ PROGRAMU.

1. Działania zespołu interdyscyplinarnego.
2. Dobra znajomość środowiska - pracownicy socjalni.
3. Dobrze przygotowana kadra w poszczególnych instytucjach.
4. Baza lokalowa do zagospodarowania czasu wolnego (sale, orlik, itp.).

VII. ZAGROŻENIA W REALIZACJI PROGRAMU:

1. Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie.
2. Brak współpracy rodziny w zakresie przezwycięzania sytuacjom kryzysowym.
3. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach oraz ubóstwo.
4. brak Ośrodków wsparcia na terenie powiatu.
5. trudność w pogodzeniu obowiązków zawodowych z pracą w Zespole Interdyscyplinarnym i grupie roboczej.

VIII. REALIZACJA PROGRAMU:

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wąsosz na lata 2016 – 2023 mają charakter ciągły.

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań wyznaczonych w Programie jest Ośrodek Pomocy Społeczny w Wąsoszu. Działania wyznaczone w niniejszym programie będą podejmowane przez podmioty odpowiedzialne za ich realizację: Burmistrz Wąsosza, Rada

Miejska Wąsosza, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświaty, służby zdrowia, policja.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU:

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.